

Nielegalnie podrzucone odpady, odpady zalegające na działkach mieszkańców. Jak przeprowadzić skuteczne postępowanie egzekucyjne w przypadku wyrzucania śmieci w miejscach niedozwolonych?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do osób zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi i/lub egzekucją w przypadkach wyrzucania odpadów w miejscach niedozwolonych; do osób przyjmujących w gminie zgłoszenia o odpadach porzuconych, a także, wszelkich pozostawionych nielegalnie odpadach, które należy sprzątnąć, znaleźć sprawcę i pociągnąć go do opłaty, do sprzątnięcia

Co zrobić w przypadku, gdy ktoś notorycznie podrzuca odpady innemu właścicielowi nieruchomości?

W trakcie spotkania omówione zostaną poszczególne etapy postępowań administracyjnych dotyczących nakazów usunięcia odpadów. Warsztaty podparte są aktualnym orzecnictwem sądowym oraz praktycznym doświadczeniem prowadzącego. Celem szkolenia jest zaznajomienie z informacjami dotyczącymi poprawnego przeprowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Dzięki szkoleniu słuchacze dowiedzą się, jakie dane powinni uzyskać przed wszczęciem postępowania, jakie dowody należy zebrać w trakcie postępowania oraz co należy ująć, a jakie informacje powinny być pominięte w decyzji nakazującej usunięcie odpadów. Słuchacze dowiedzą się, jak postąpić w przypadku nieusunięcia odpadów, pomimo wydanego nakazu ich usunięcia.

W programie m.in.:

- Jak ustalać właściciela nieruchomości i posiadacza odpadów?
- Co zrobić ze zużytymi oponami, których ludzie nie mają gdzie wyrzucać, a do PSZOK-u rocznie można ich oddać tylko kilka? Jakie są rozwiązania w tym zakresie?
- Nawożenie ziemi - podniesienie poziomu oraz nasypy ziemne traktowane jako odpady. Problem zalegającej ziemi z budowy i różnych inwestycji
- Problemy z usuwaniem azbestu
- Wylewane oleje i tzw. bomby ekologiczne - odpady ropochodne, smary: jak gminy muszą się z tym zmierzyć w myśl art. 26a Ustawy o odpadach?
- Czy wójt powinien wydać decyzję zobowiązującą podmiot do usunięcia odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczonego, które zostało sklasyfikowane jako grunt 1IV?
- Czy właściciel nieruchomości nie ma obowiązku wpuścić nas na teren swojej nieruchomości? Co w przypadku, gdy odmowi wejścia na teren?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wezwanie do złożenia pisemnych wyjaśnień
- Decyzje nakazujące usunięcie odpadów
- Wniosek do prokuratury o udostępnienie kopii
- Umowa z biegłym z zakresu gospodarki odpadami
- Zawiadomienie o możliwości wypowiedzenia do materiału dowodowego

- Zawiadomienie stron o zamiarze przeprowadzenia oględzin
- Zawiadomienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy
- Zawiadomienie stron o przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania świadka
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania nakazu usunięcia odpadów

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na które udzieliliśmy odpowiedzi podczas ostatniego szkolenia:

- Czy mamy pilnować tego, co dalej dzieje się z odpadem, który został usunięty?
- Czy należy powiadomić właściciela o oględzinach?
- Czy możemy sami wejść na prywatną działkę?
- Czy musimy mieć upoważnienie do przeprowadzenia oględzin przy pomocy drona?
- Co w przypadku, gdy odpady są porośnięte zielenią i nie jesteśmy w stanie stwierdzić rodzaju odpadów?
- Gdzie wysyłamy tytuł wykonawczy? Czy bezpośrednio do urzędu skarbowego?
- Kiedy należy wydać postanowienie o wykonaniu zastępczym?
- Na działce należącej do trzech współwłaścicieli znajduje się duża ilość azbestu, do którego nikt się nie przyznaje. Nie ma możliwości zidentyfikowania właściciela odpadów. Kto w tej sytuacji powinien usunąć azbest?
- Czy osoba zgłaszająca nielegalne wysypisko ma prawo wiedzieć, czy zostały podjęte jakiegokolwiek czynności kontrolne ze strony urzędu?

- Jak postępujemy w przypadku, gdy otrzymaliśmy informację o tym, że posiadacz zakopał odpady, zamiast je usunąć?
- Czy oględziny trzeba zawsze przeprowadzić w obecności właściciela? Czy trzeba go powiadomić i wyznaczyć termin z zaznaczeniem o możliwości wzięcia udziału w oględzinach?
- Czy w trakcie postępowania egzekucyjnego można przejść na wywóz zastępczy? Czy trzeba wystawić nowy tytuł wykonawczy z innym środkiem egzekucyjnym?
- Co w przypadku, gdy nie możemy dostarczyć korespondencji, ponieważ osoba nie ma meldunku?
- Co w sytuacji, gdy postępowanie zakończyło się nakazem usunięcia odpadów posiadaczowi, jeżeli właściciel nie brał udziału w postępowaniu?
- Czy podmiot wykonujący wywóz zastępczy na terenie danej gminy musi być wpisany do RDR?
- Czy pozostawione na działce gminnej przychepy holenderskie możemy traktować jako odpad?
- Co w sytuacji, gdy właściciel nieruchomości, na której zalegają odpady, przebywa w DPS-ie? Kto jest stroną postępowania?
- Posiadacz odpadów nie posiada stałego miejsca zamieszkania, a jest właścicielem pojazdu - wraku, brak możliwości doręczenia korespondencji. Co w takim przypadku?
- Czy mamy pilnować tego, co dalej dzieje się z odpadem, który został usunięty?
- Czy należy powiadomić właściciela o oględzinach?
- Czy możemy sami wejść na prywatną działkę?
- Czy musimy mieć upoważnienie do przeprowadzenia oględzin przy pomocy drona?
- Co w przypadku, gdy odpady są porośnięte zielenią i nie jesteśmy w stanie stwierdzić rodzaju odpadów?
- Gdzie wysyłamy tytuł wykonawczy? Czy bezpośrednio do urzędu skarbowego?

- Kiedy należy wydać postanowienie o wykonaniu zastępczym?
- Na działce należącej do trzech współwłaścicieli znajduje się duża ilość azbestu, do którego nikt się nie przyznaje. Nie ma możliwości zidentyfikowania właściciela odpadów. Kto w tej sytuacji powinien usunąć azbest?
- Czy możemy puścić dron i załączyć materiał w postaci nagrania do akt? Czy musimy to zrobić w obecności stron?
- Ustalamy właściciela nieruchomości - baza danych wydziału geodezji. Jedziemy w teren z upoważnieniem imiennym do prowadzenia kontroli. Jeżeli jest możliwość, to oglądamy porzucone odpady i szukamy dowodów świadczących o ich właścicielu. W zależności od tego, co ustaliliśmy, określamy strony postępowania i wszczynamy postępowanie. Czy przed wszczęciem musimy dołączyć do postępowania dowody znalezione w działaniach? Co, jeśli to działka gminna?
- Czy wysyłamy znalezione dowody (pisma z adresem i danymi osobowymi), czy tylko zdjęcia?
- Jak ustalić, czy nawieziona na teren nieruchomości ziemia jest odpadem?
- Czy po przeprowadzeniu kontroli po wszczęciu postępowania administracyjnego trzeba jeszcze przeprowadzić oględziny?
- Czy właściciel nieruchomości nie ma obowiązku wpuścić nas na teren swojej nieruchomości? Co w przypadku, gdy odmowi wejścia na teren?
- Czy podczas oględzin nieruchomości, gdzie składowane są odpady - stare walizki, ubrania, krzesła (właścicielka nieruchomości zwozi takie rzeczy na swój teren) - możemy wejść do niej do budynku i zobaczyć, czy tam też posiada takie odpady?
- Co zrobić w przypadku, gdy ktoś notorycznie podrzuca odpady innemu właścicielowi nieruchomości?

1. Jakie zgłoszenia powinien rozpatrzyć samorząd? Kiedy należy wszcząć postępowanie? Jakie instytucje należy powiadomić?

- Czy powinniśmy rozpatrywać zgłoszenia, które nie było złożone w sposób oficjalny?
- Czy organ, do którego wpłynął wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie przywrócenia właściwego stanu wody na gruncie, powinien wszcząć także postępowanie w sprawie usunięcia odpadów, których nawiezienie przyczyniło się do zmiany stosunków wodnych?
- Czy po otrzymaniu zgłoszenia od razu wszczynamy postępowanie?
- Czy zawiadomienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy trzeba wysłać po 30 dniach od wszczęcia postępowania?
- Od jakiej daty liczymy termin załatwienia sprawy?
- Czy można wszcząć postępowanie na podstawie kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ, jeżeli ten przeprowadził już kontrolę w sprawie i przekazał do gminy protokół z kontroli? Czy może być to główny dowód w sprawie? Czy gmina musi sporządzać swój protokół z oględzin?
- PRZYKŁAD: otrzymaliśmy pismo wraz z protokołem z oględzin z WIOŚ-u w sprawie nielegalnego magazynowania odpadów. Czy po wszczęciu postępowania powinniśmy wydać postanowienie o załączeniu tych dokumentów na poczet materiału dowodowego w sprawie?
- Czy mamy obowiązek poinformowania policji, jeżeli nie wiemy czy WIOŚ zrobił to wcześniej?
- Czy upoważnienie ma być inne do każdej sprawy dotyczącej usunięcia odpadów, czy wystarczy ogólne z ustawy POŚ?
- Czy usuwanie odpadów z rzek należy do gminy czy do RZGW?

2. Jak prawidłowo przeprowadzić procedurę oględzin i przesłuchania świadka? Jak wydać decyzję nakazującą skuteczne usunięcie odpadów?

- Czy przed przeprowadzeniem oględzin trzeba powiadomić właściciela nieruchomości?
- Czy oględziny można przeprowadzić tylko raz?
- Czy wójt gminy może wydać decyzję nakazującą usunięcie odpadów, jeżeli równocześnie w tej samej sprawie prowadzone jest postępowanie przez prokuraturę, a odpady zostały przez nią zabezpieczone jako materiał dowodowy?
- Jeśli w trakcie postępowania przesłuchujemy świadka, to o wyniku postępowania powiadamiam zarówno stronę jak i świadka? Postępowanie zostało wszczęte na wniosek WIOŚ - czy informacje o wyniku postępowania i zawiadomienie o powołaniu świadka należy wysłać też WIOŚ?
- Czy świadek jest stroną?
- Czy czekamy na notatkę służbową policji o ustaleniu sprawcy lub o umorzeniu postępowania?
- Co robimy, gdy strona nie odbiera decyzji ani dalszej korespondencji?
- Co jeśli nie jest możliwe ustalenie miejsca pobytu właściciela działki? Mamy adres zameldowania, natomiast wiemy, że ta osoba tam nie przebywa, a osoby tam zamieszkujące nie odbierają korespondencji. Policja odmawia podania miejsca pobytu tej osoby
- Czy kosztami obciążamy władającego nieruchomości, a nie posiadacza odpadów, jeżeli nie mamy obowiązku jego ustalenia?
- Czy można pisemnie wezwać właściciela działki do usunięcia odpadów przed wszczęciem postępowania i tym samym wydania decyzji nakazującej usunięcie?
- Co w przypadku, gdy właściciel mówi, że osoba X jest posiadaczem odpadów, a ta osoba twierdzi, że nic o tym nie wie?
- W trakcie postępowania prowadzonego przez urząd wskazany przez WIOŚ zmarł wytwórca odpadów. Co w tej sytuacji powinien zrobić urząd? Czy powinien wydać decyzję na właściciela gruntu?
- Na jakich przepisach może się oprzeć gmina celem wyegzekwowania od właściciela nieruchomości czynności związanych z jej posprzątaniami?
- Czy można wysłać pismo informujące o usunięciu odpadów, czy od razu zawiadomienie o wszczęciu? Czy przed wysłaniem pisma należy zrobić wizję w terenie?
- Jaka jest podstawa prawna domniemania?
- Czy w protokole można wskazywać szacunkową wielkość rozmiaru składowiska odpadów?
- Czy są jakieś wymogi odnośnie biegłego?

3. Jak wszcząć takie postępowanie w różnych przypadkach? Jak zmusić do usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego, jeśli mieszkaniec nie poczuwa się do obowiązku? Jak prowadzić postępowanie w przypadku zalegania odpadów na posesjach prywatnych, a jak na nieruchomościach będących własnością firmy/spółki?

Jak prowadzić postępowanie usunięcia odpadów z posesji prywatnych? Kogo należy zobowiązać - właściciela czy dzierżawcę?

- PRZYKŁAD: mieszkańcy widzieli, że na ich podwórzu ktoś podrzucił odpady, co wtedy?
- Czy obowiązek usunięcia odpadów spada na dzierżawcę gruntu? Jeżeli właściciel nieruchomości, na której znajdują się odpady, nie jest posiadaczem odpadów, to czy jest on również stroną postępowania z uwagi na to, że posiada prawo do władania nieruchomością?

- Jak postępujemy w przypadku, gdy w trakcie ustalania posiadacza odpadów okaże się, że grunt jest dzierżawiony? Kto jest posiadaczem odpadów - właściciel czy dzierżawca? Kto ma je usunąć?
- Czy można egzekwować usunięcie odpadów z nieruchomości od właściciela zamiast od dzierżawcy nieruchomości?
- Czy na terenie nieruchomości mieszkalnej może być wydana decyzja na składowanie/magazynowanie odpadów? Czy jest wtedy sens pytać starostwo?
- To samo dotyczy terenów leśnych - czy jest sens pytać starostę?

Jak wygląda postępowanie w przypadku zabudowy wielorodzinnej, spółdzielni lub wspólnoty mieszkaniowej?

- Czy podrzucenie śmieci pod altanką lub do pojemnika innej wspólnoty jest zaśmiecaniem?
- Czy istnieje podstawa prawna do usunięcia karmnika postawionego przez spółdzielnię ze względów sanitarno-epidemiologicznych?
- Jak współpracować ze spółdzielniami mieszkaniowymi w walce z wyrzucaniem odpadów?
- Co może zrobić gmina w przypadku, gdy mieszkańcy kamienicy złożyli skargę na jedną ze współlokatorek, która hoduje gołębie, a w związku z tym zbiera duże ilości odpadów?

Jak postępować w przypadku niewłaściwego pozbywania się odpadów z gospodarstwa rolnego?

- Czy rolnik prowadzący gospodarstwo rolne może składować wysłodki buraczane bezpośrednio na ziemi?
- Co powinno być ujęte w decyzji wydanej na podstawie art. 363 ustawy Prawo ochrony środowiska, dotyczącej nakazania rolnikowi usunięcia obornika składowanego bezpośrednio na gruncie?
- Co zrobić, jeśli rolnik wyrzuca padłą trzodę?
- Jaki organ powinien wyegzekwować usunięcie padłego zwierzęcia od właściciela, posiadacza lub zarządzającego nieruchomością?

Jak ustalić kiedy odpady są składowane w sposób nielegalny? Kto powinien wydać decyzję nakazującą w przypadku nielegalnego składowania bądź magazynowania? W jaki sposób zobowiązać przedsiębiorcę do usunięcia odpadów?

- Jeśli działka, na której są składowane odpady ma troje współwłaścicieli, to czy wszyscy otrzymują taką samą decyzję?
- Czym różni się składowanie od magazynowania?
- Jaki organ jest uprawniony do wszczęcia postępowania w sprawie składowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym?
- Czy marszałek województwa jest właściwy do wydania decyzji nakazującej posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do składowania?
- Jaki organ powinien nakazać usunięcie odpadów z miejsca do tego nieprzeznaczonego, jeśli jest to magazynowanie odpadów naruszające warunki zezwolenia na zbieranie odpadów?
- Czy ruiny i zgliszczka zdewastowanych budynków po dawnej fabryce należy uznać za odpady składowane w miejscu nieprzeznaczonym?
- Co robić w przypadku składowanych nielegalnie odpadów budowlanych?
- Co w przypadku, jeżeli na terenie zakładu mechanicznego samochodowej składowane są opony, zderzaki? W jaki sposób ustalić czy jest to nielegalne składowanie odpadów, czy jest to potrzebne do rodzaju wykonywanej pracy?
- Co w przypadku, gdy podmiot wynajmujący teren pozostawił po sobie odpady niebezpieczne, a spółka została rozwiązana?

- Firma jest posiadaczem odpadów. Wydano decyzję nakazującą ich usunięcie, ale firma nie wykonała decyzji i została obciążona grzywnami. W końcu usunięto odpady, ale firma nie okazała dowodów potwierdzających ich usunięcie. W jaki sposób zweryfikować, co z odpadami zrobiła firma?
- Czy wójt powinien wydać decyzję zobowiązującą do usunięcia odpadów w przypadku, gdy podmiot uzyskał pozwolenie na wykonanie nasypu z opadów?
- Czy zakład może być adresatem decyzji administracyjnej zobowiązującej do usunięcia odpadów?
- W jaki sposób organ może zobowiązać podmiot do usunięcia odpadów?
- Czy organ może zobowiązać podmiot, który zbierał odpady bez stosownego pozwolenia, do ich usunięcia?
- Orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania

Jak przeprowadzić procedurę postępowania gdy odpady zalegają na terenie należącym do gminy lub Skarbu Państwa?

- Jaki podmiot powinien poinformować regionalnego dyrektora ochrony środowiska o zaleganiu odpadów na terenie należącym do gminy?
- Kto powinien usunąć odpady znajdujące się na terenie, którego właścicielem jest gmina?
- Jeżeli na działce gminnej są odpady, to czy mamy to zgłosić do RDOŚ-u?
- Jeżeli na terenie działki gminnej ktoś składowe odpady, a chcemy, żeby je usunął, to czy postępowanie w tym przypadku prowadzi RDOŚ?
- PRZYKŁAD: czy zasypywanie terenów zalewowych gruzem porzbiórkowym, nawiezenie tłucznia, można uznać za magazynowanie odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym? Dla przedmiotowej działki nie wydano aktualnej decyzji zezwalającej na składowanie i magazynowanie lub przetwarzanie odpadów. Czy gruz należy traktować jako odpad w takim przypadku?
- Co zrobić, jeśli mieszkaniec wyrzuca śmieci w krzaki? Jak inaczej sobie poradzić z takim problemem nie wzywając policji? Jaką gmina ma możliwości w tym zakresie?
- Jak postępujemy w przypadku odpadów wyrzucanych na działki gminne i do rowów przy drodze?
- Czy wójt powinien wydać decyzję zobowiązującą podmiot do usunięcia odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczonego, które zostało sklasyfikowane jako grunt 1IV?
- Jaki organ będzie właściwy do wydania nakazu usunięcia odpadów nielegalnie zgromadzonych na działce stanowiącej własność Skarbu Państwa?
- Jaki organ jest właściwy do wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów z terenu nieruchomości należącej do gminy, zanieczyszczonej odpadami budowlanymi i azbestowymi przez osoby znane gminie?
- Co powinien zrobić starosta w sprawie nielegalnego wykorzystania odpadów w postaci frezu asfaltowego do utwardzenia dwóch działek drogowych, z których jedna stanowi własność gminy, a druga - współwłasność osób fizycznych?

4. Jak prawidłowo przeprowadzić postępowanie egzekucyjne? Kogo należy obciążyć kosztami lub zobligować do usunięcia śmieci? Jak zapobiegać takim sytuacjom w przyszłości?

- Jak prawidłowo przeprowadzić postępowanie egzekucyjne w przypadku wyrzucania śmieci w miejscach niedozwolonych?
- Co zrobić, jeśli nie pomagają najwyższe kary, a mieszkaniec nadal nie chce usunąć odpadów?
- Ile jest czasu na uiszczenie grzywny?
- Postępowanie egzekucyjne o charakterze niepieniężnym, czyli grzywna w celu przymuszenia,

wykonanie zastępcze - omówienie

- Tytuł wykonawczy niepieniężny Jak zobowiązać podmiot do zastosowania wykonania zastępczego?
- Koszty egzekucyjne
- Co zrobić, jeśli gmina nigdy nie złapała kogoś na gorącym uczynku?
- Usuwanie odpadów na koszt gminy. Ciekawe rozwiązania w tym zakresie
- Jak uniknąć sprzątanía za każdym razem śmieci z tych samych miejsc, jak sobie z tym radzić?
- Jak inne gminy radzą sobie z przypadkami wyrzucania śmieci w miejscach niedozwolonych? Dyskusja i wymiana doświadczeń uczestników szkolenia

Prowadzący:

dr inż. Radosław Głuchowski - praktyk, czynny pracownik administracji samorządowej. Zdobył wykształcenie w zakresie kształtowania i ochrony środowiska, w specjalnościach dotyczących oceny stanu i zagrożeń środowiska oraz kształtowania terenów zieleni. Ukończył studia podyplomowe z zakresu prawa administracyjnego i samorządowego oraz studia podyplomowe z zakresu przygotowania pedagogicznego i pedagogiki ogólnej i szkolnej.

Bierze czynny udział w licznych postępowaniach administracyjnych dotyczących między innymi gospodarowania odpadami. Od wielu lat prowadzi szkolenia i konsultacje spraw związanych z magazynowaniem i składowaniem odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Posiada bogate doświadczenie zawodowe, prowadził sprawy z udziałem biegłych sądowych, we współpracy z inspekcjami oraz z organami ścigania.

Terminy i szkolenia

Data: 31 lipca 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 10 października 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną